

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Posudek oponenta

Autor práce: Matouš Hron

Název práce: Nepodmíněný základní příjem jako řešení nezaměstnanosti? Empirický test teorií nespokojenosti nezaměstnaných

Autor posudku: Josef Vlček

Návrh klasifikace práce: *výborně*

Základní charakteristika práce.

Bakalářská práce se zabývá aktuálním tématem, které je často předmětem novinářské (politické) diskuse. Názory v této oblasti obvykle vycházejí z komparačních studií a věcných analýz je málo. Kolega Hron napsal studii, která přináší určitý znalostní posun v informacích o řešení nezaměstnanosti, kterou vyvolává tzv. čtvrtá průmyslová revoluce. Zkoumá sice dílčí problém, ale jeho souvislosti jsou ze socioekonomického hlediska zásadní.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Ano. Stanovený cíl práce: „prozkoumat zda NZP může sloužit jako řešení případné masové nezaměstnanosti“, (str. 9) představuje rámec, který autor konkretizuje výzkumnou otázkou: „Jestli by poskytnutí plošné dávky nedostatek práce kompenzovalo, nebo zda i při finančním zajištění budou nezaměstnaní psychologicky strádat“ (str. 9 – 11). Zvolený postup výkladu umožňuje splnění výzkumného záměru kolegy Hrona a prezentované závěry jsou kvalitní odpovědí na výzkumnou otázku.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Ano. Dosavadní experimenty s NZP (Finsko, Kanada) byly zaměřeny na především na motivaci nezaměstnaných a na makroekonomické souvislosti. Problematika psychického strádání nezaměstnaných je dlouhodobě standardní součástí výzkumu trhu práce. Autor oba problémy spojil výzkumem vztahu „spokojenosti a nezaměstnanosti“ (str. 10). Východiskem byl kritický rozbor teorie M. Jahody a D. Fryera, konstrukce vlastních modelů a jejich testování v empirické části.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Ano. Hledání a rozbor příčin strádání v nezaměstnanosti je linií, která spojuje teoretickou a empirickou část. Výklad v obou částech je obsahově vyvážený.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Ano. Práce má logickou strukturu. Vymezení cíle a zvolený metodický postup výkladu překonává standardy kladené na bakalářské práce. Autor vychází z věcného rozboru obou použitých

modelů a argumentace je opřena o dostupná sekundární data, jejichž vypovídací schopnost je několikrát kriticky posouzena.

OBSAH PRÁCE

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vzhled autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Vztah spokojenosti a nezaměstnanosti sice představuje „červenou nit“ práce, ale v teoretické části je obsahově rozbírán jen pojem spokojenosti. K nezaměstnanosti je přistupováno jako k homogennímu jevu, přestože nezaměstnanost je vždy individuální záležitostí člověka (je tolik případů nezaměstnanosti, kolik je „nezaměstnaných“). Důležitou součástí výkladu je rozbor studií, v nichž byly příslušné modely testovány. V této souvislosti autor upozorňuje na metodu rekonstrukce dne (jsou měřeny emoce, jež člověk při výkonu různých činností pociťuje), která eviduje „skličující efekt“, a také na to, že práce nefunguje nejen jako zdroj příjmu, ale poskytuje člověku určitou identitu a status. Autor dokázal kriticky analyzovat a interpretovat použité modely, což mu umožnilo vytvořit vlastní přístup (modely) v empirické části.

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

V empirické části kolega Hron testuje „vztah spokojenosti a nezaměstnanosti na datech týkajících se České republiky.“ (str. 25) Skutečnost, že byl nucen metodologicky upravit data a proměnné, aby výzkum pro ČR mohl provést, považuji za nutnou daň při vytěžování dostupných datových souborů. Jejich informační úroveň proto opakovaně kontroluje. Pro testování modelu omezené možnosti jednat si autor vytvořil modely M1 až M4 a pro testování modelu latentní deprivace modely R6.1 až R6.4). Oceňuji autorovu schopnost porovnávat přístupy jednotlivých autorů a hledat vysvětlení různých výsledků.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

Cíl práce byl splněn a prezentované závěry odpovídají empirickým analýzám. „Zavedení nepodmíněného základního příjmu ... nemůže práci plně nahradit ... nejsilnějším faktorem nespokojenosti mezi latentními benefity je sociální status.“ (str. 48) Autor své závěry odvodil z kritického rozboru starších studií a z vlastní analýzy dostupných datových souborů.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Excerpce pramenů je provedena kvalitně a myšlenky autora jsou vždy odlišeny od parafrází.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Vynikající, bez připomínek.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Bez připomínek.

Další poznámky

Nemám.

Celkové hodnocení práce

Hodnocenou bakalářskou práci M. Hrona doporučuji k ústní obhajobě, s návrhem známky výborně. Upozorňuji, že její úroveň přesahuje standard požadovaný u bakalářských prací.

Otázky a náměty k obhajobě

- Spokojenost je subjektivní záležitost člověka (str. 11), stejně jako nezaměstnanost. Bylo by možné při analýze spokojenosti a nezaměstnanosti k této skutečnosti přihlídnout?
- Nezaměstnanost souvisí s ekonomickým cyklem, hospodářskou politikou státu, stínovou ekonomikou apod. Proč nejsou tyto skutečnosti v souvislosti NZP analyzovány?
- Jaké jsou dosavadní výsledky experimentů s NZP (Finsko, Kanada)?

Datum: 21. 8. 2019

Podpis: